

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6CoCsp/45/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7618203232
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Koščová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7618203232.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Koščovej a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Oľgy Mičietovej v spore žalobcu: R Collectors, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Dvořákovo nábrežie 8A, IČO: 50 094 297, zastúpeného Advokátskou kanceláriou RELEVANS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Dvořákovo nábrežie 8A, IČO: 47 232 471, proti žalovaným: 1/ G. P., narodený XX.XX.XXXX, bytom Ž. XXX, 2/ Š. P., narodená XX.XX.XXXX, bytom Ž. XXX, o zaplatenie 13.810,95 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 11.06.2021 sp. zn. 1Csp/81/2018

r o z h o d o l :

P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 11.06.2021 č. k. 1Csp/81/2018-191.

Stranám sporu nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len súd prvej inštancie alebo súd) rozsudkom zo dňa 11.06.2021 č.k. 1Csp/81/2018-191 žalobu zamietol (výrok I.) a stranám sporu náhradu trov konania nepriznal (výrok II.).

2. Rozhodol tak o žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal zaplatenia sumy 14.600,95 € s úrokom z istiny do 30.04.2018 vo výške 6.753,86 €, zmluvným úrokom vo výške 11,90 % ročne z istiny od 01.05.2018 do zaplatenia, zákonným úrokom vo výške 5,05 % ročne z istiny od 01.05.2018 do zaplatenia a náhrady trov konania.

3. Vykonaným dokazovaním vzal za preukázané, že dňa 06.02.2013 (správne 12.02.2013 poznámka odvolacieho súdu) bola medzi právnym predchodcom žalobcu - Poštová banka, a.s. a žalovanými uzatvorená zmluva o úvere č. 4783636986, na základe ktorej boli žalovaným poskytnuté finančné prostriedky vo výške 20.000 €. Úver sa žalovaní zaviazali splatiť v 72 mesačných splátkach vo výške 410 €, anuitná mesačná splátka predstavovala 407,50 € a poplatok za správu úverového účtu 2,50 €. Úroková sadzba bola dojednaná vo výške 11,90 % ročne, RPMN vo výške 13,67 % a celková výška nákladov úveru bola dojednaná vo výške 8.795,92 €. Listom zo dňa 03.08.2015 Upozornenie - výzva na splatenie dlžnej časti úveru vyzval právny predchodca žalobcu žalovaných k úhrade dlžných splátok vo výške 1.572 € s tým, že ak nedôjde k úhrade splátky splatnej v lehote 15 dní, upozornil ich na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Výzva bola odoslaná dňa 04.08.2015. Nakoľko k úhrade dlžných splátok ani v dodatočne poskytnutej lehote nedošlo, žalobca úver zosplatnil, pričom však súdu nepredložil žiadne písomné doklady a dôkazy. Predmetom sporu sú okrem istiny aj vyčíslené úroky, a to zmluvný úrok z istiny 9.810,97 €, úrok z omeškania 2.003,99 € spolu 11.814,96 €, z toho úhrady žalovaných boli započítané na úroky v sume 5.063,03 €, z toho neuhradené úroky sú 6.751,93 €. Neuhradené úroky uplatnené v žalobe 6.753,86 €.

4. Súd prvej inštancie rozhodol vo veci rozsudkom z 10.05.2019, ktorým žalobu zamietol z dôvodu neunesenia dôkazného bremena. Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 27.08.2020, č. k. 6Co/192/2019-144 napadnuté rozhodnutie zrušil z dôvodu nesprávne vyloženej problematiky obsahových väd žaloby a prílišného formalizmu. Odvolaním nebol napadnutý rozsudok, ktorým súd zastavil konanie v časti istiny vo výške 790 €, preto predmetom konania zostala zvyšná časť istiny vo výške 13.810,95 € s príslušenstvom.

5. Žalovaní boli v konaní pasívni a neuplatnili žiadne prostriedky procesnej obrany, pričom všetky písomnosti im boli doručované na adresu ich trvalého pobytu.

6. Právne vec posúdil podľa § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 9, § 565 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), § 1 ods. 1, 2, § 2 písm. a) až d), § 7 ods. 1, 2, § 11 ods. 1, 2, § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len zák. č. 129/2010 Z.z.) a § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách.

7. Súd dospel k záveru, že žaloba je nedôvodná v celom rozsahu.

8. V prvom rade súd poukázal na tú skutočnosť, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými bola uzatvorená predmetná zmluva o úvere č. 4783636986 zo dňa 12.02.2013, na základe ktorej bol žalovaným poskytnutý úver a títo ho nesplácali riadne a včas. V dôsledku omeškania s uhrádzaním jednotlivých splátok tohto úveru právny predchodca žalobcu vyhlásil okamžitú splatnosť celého úveru. Toto oznámenie však zo strany žalobcu nebolo vôbec predložené súdu a nebolo nijako preukázané. Súd poukázal na to, že v zmysle § 53 ods. 9 OZ pred zosplatením pohľadávky sa vyžaduje upozornenie spotrebiteľa na možnosť takéhoto postupu v zmysle § 565 OZ aspoň 15 dní pred takýmto postupom. Takéto upozornenie však nebolo preukázateľne žalovaným doručené do vlastných rúk. Výzva-upozornenie zo dňa 03.08.2015 obsahujúca upozornenie na možnosť zosplatenia celej pohľadávky bola žalovaným odoslaná na adresu uvedenú v predmetnej zmluve, čo právny predchodca žalobcu považoval zrejme v zmysle čl. 3.4 všeobecných obchodných podmienok predmetnej zmluvy za účinné doručenie. Súd sa s týmto názorom nestotožnil, pretože doručovanie takýchto dôležitých písomností týkajúcich úverového zmluvného vzťahu fikciou doručenia bez toho, aby sa spotrebiteľ o nich reálne dozvedel, považuje za nekalú prax dodávateľa rozpornú s dobrými mravmi.

9. Ďalej súd skúmal, či veriteľ pri poskytnutí úveru konal s odbornou starostlivosťou v zmysle § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z.. Žalobca súdu ani na výzvu nepreukázal, žeby jeho právny predchodca bol býval posúdil s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver všetkými dostupnými prostriedkami. Žalobca nepredložil súdu vôbec žiadne dôkazy o skúmaní príjmových a výdavkových pomerov žalovaných ako klientov pred poskytnutím úveru. Žalovaní iba sami do predmetnej úverovej zmluvy uviedli priemerný čistý mesačný príjem vo výške 1.900 € a 300 € a mesačné splátky iných úverov 519 €. Právny predchodca tieto údaje bez akéhokoľvek skúmania bonity žalovaného akceptoval, čo súd považuje za nedostatočné na relevantné posúdenie príjmu spotrebiteľa. Žiadne iné zisťovanie bonity klienta a iných záväzkov a životných nákladov nebolo zo strany žalobcu preukázané. Právny predchodca žalobcu sa pri poskytnutí úveru uspokojil iba s tvrdeniami žalovaných. Súdu nepreukázal, žeby si ich vôbec bol overoval lustráciami v jemu dostupných registroch. Nepreukázal žiadne reálne skúmanie bonity klienta, iba strohé konštatovanie neriskovosti klienta vzhľadom na to, že má vôbec nejaký pravidelný príjem. Na základe uvedeného v zmysle § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. právny predchodca žalobcu nebol oprávnený predmetný úver predčasne zosplatiť. Nakoľko teda právny predchodca nebol oprávnený zosplatiť predmetný úver pred dojednaným termínom konečnej splatnosti, tak v zmysle § 17 ods. 1 citovaného zákona nebol ani oprávnený platne postúpiť túto pohľadávku pred dojednaným dňom zročnosti (25.02.2019) na žalobcu. Súd teda konštatoval, že nedošlo k účinnému zosplateniu predmetného úveru zo strany právneho predchodcu žalobcu, preto nemohlo dôjsť ani k platnému postúpeniu pohľadávky vyplývajúcej z úverovej zmluvy. Pohľadávka bola postúpená pred termínom konečnej splatnosti úveru, pričom pohľadávka sa nemohla stať predčasne splatnou pred týmto termínom. Súd tak konštatoval nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v spore, čo malo za následok zamietnutie žaloby v celom rozsahu. Zároveň poukázal na to, že ku skúmaniu vecnej legitímácie súd pristúpi aj bez návrhu aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta, poukázal pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/205/2009 zo 29.06.2010.

10. Súd tiež poukázal na to, že v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách sa vyžaduje 90 dňové omeškanie klienta a písomná výzva. Existencia takejto výzvy pred postúpením pohľadávky a už vôbec jej reálne doručenie alebo aspoň odoslanie žalovaným nebolo v konaní žiadnym spôsobom preukázané. Aj z tohto dôvodu súd považoval postúpenie uplatnenej pohľadávky na žalobcu za neplatné, čo malo za následok nedostatok aktívnej vecnej legitímácie.

11. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP a žiadnej zo strán právo na náhradu trov konania nepriznal, keďže žalobca v spore nebol úspešný a žalovaní si trovy konania neuplatnili ani nevyplývajú z obsahu spisu.

12. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), f), h) CSP a navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie a žalobe žalobcu v plnom rozsahu vyhovel a zaviazal žalovaných na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

13. Odvolateľ poukázal na to, že súd porušil právo žalobcu na spravodlivý proces. Súd svoju povinnosť informovať žalobcu o tom, že považuje skutočnosť dodržania skúmania bonity žalovaných za spornú, neinformoval. Povinnosť informovať, respektíve vopred oboznámiť procesné strany o tom, ktoré skutkové tvrdenia považuje za sporné, má v prípade nariadenia pojednávania ako aj v prípade, ak pojednávanie nenariadi. Odňal tým žalobcovi právo riadne uplatňovať jeho procesné práva a možnosť preukázať skutočnosť, ktorú súd považoval za spornú. Od žalobcu nebolo možné objektívne očakávať, že túto skutočnosť má považovať za spornú a na jej preukázanie má vopred povinnosť produkovať dôkazy. Súd prevzal v konaní na seba nielen úlohu rozhodovacieho orgánu, ale aj orgánu, ktorý aktívne produkuje argumenty v prospech strany, ktorá je v spore celkom pasívna. Zároveň súd nešpecifikoval ako dospel k tomuto záveru, preto jeho rozsudok je nepreskúmateľný, pričom zároveň na objasnenie týchto skutočností ani nevykonal dokazovanie. Žalobca uviedol, že je v záujme banky skúmať bonitu klienta, aby nedochádzalo k bezdôvodnému obohacovaniu spotrebiteľov na úkor banky, tak ako sa tak vplyvom rozsudku súdu stáva v tomto prípade. Žalovaní mali vôľu úver získať, prejavili vôľu ho riadne splácať a neodmietli splátky vo výške stanovenej v zmluve, pričom tieto by neohrozili ich status rovnako ako ich všetky doterajšie záväzky v úhrne. Uzatváraním nevýhodných zmlúv o úvere pre spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní splácať, by dochádzalo k úbytku, a teda škode na strane žalobcu a takéto konanie odporuje priamo definícii podnikania, v zmysle ktorej cieľom podnikania je dosiahnutie zisku. V kontexte uvedeného žalobca predložil listiny preukazujúce skúmanie bonity a v nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti ich považuje za prostriedky uplatnené v súlade s ust. § 366 CSP. Ide o reporty zo SRBI, EOS KSI a Sociálnej poisťovne. Bonita bola skúmaná nasledovne: deklarováný pracovný pomer a príjem žiadateľa 1/ banka overila z externého nezávislého zdroja (sociálna poisťovňa) a akceptovala jeho príjem vo výške 1.900 €, deklarováný pracovný príjem a pomer spolužiadateľky 2/ banka overila z externého nezávislého zdroja (sociálna poisťovňa a akceptovala jej príjem vo výške 300 €. V rámci posudzovania mala banka k dispozícii kompletné informácie o úverových záväzkoch klientov zo spoločného úverového registra informácií. Podľa dát z EOS KSI mal žiadateľ v čase posudzovania žiadosti evidovaný jeden uzatvorený spis, spolužiadateľka nemala evidované žiadne spisy. Žiadateľ uvádzal rodinný stav ženatý a jedno vyživované dieťa, spolužiadateľka rodinný stav vydatá. Finančná analýza platná v tom čase bola vyhovujúca pre poskytnutie úveru vo výške 20.000 € na 6 rokov s mesačnou splátkou vo výške 393 € + mesačné poistné za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 14,50 €. Do pozornosti súdu prvej inštancie odvolateľ uviedol, že právna úprava CSP vychádza zo zásady kontradiktórnosti civilného procesu, z ktorej vyplýva nevyhnutnosť aktivity procesných strán v prípade uplatňovania alebo bránenia svojho práva. Z princípu kontradiktórnosti vyplýva, že súd nevykonáva dôkazy na preukázanie nesporných skutkových tvrdení, ale naopak nesporné skutkové tvrdenia si osvojí ako zistený skutkový stav, z ktorého vychádza v meritórnom rozhodnutí. Iba účinné popreté skutkové tvrdenie sa považuje za sporné. Žalovaní nepochybnili riadne skúmanie bonity, preto odvolateľ má zato, že ide o nesporné skutkové tvrdenie, a teda, že došlo k riadnemu skúmaniu bonity v zmysle predložených listinných dôkazov. Uvedenú argumentáciu žalobcu potvrdzuje aj rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 10CoCsp/22/2020 zo dňa 29.03.2021 a rozhodnutie Krajského súdu Trnava sp. zn. 10Co/232/2019 zo dňa 22.09.2020, ktoré sa zaoberali otázkou sporných a nesporných tvrdení v kontexte pasivity žalovaného a kontradiktórnosti konania. Rozhodnutie súdu je tak pre žalobcu prekvapivé.

14. Odvolanie žalobcu bolo žalovanému 1/ doručené dňa 26.08.2021 a žalovanej 2/ odvolanie nebolo listinne doručené z dôvodu, že adresát si zásielku neprevzal v odbernej lehote.

15. Ďalšie vyjadrenia v spore doručené neboli.

16. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. d/, f/, h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

17. Rozsudok je vo výroku vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

18. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 16.11.2021 o 9.40 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 9.11.2021 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 3 CSP, § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario.

19. Žalobca namietal odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. d/ CSP, t. j., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, t. j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, t. j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

20. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

21. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, rozsudok náležite odôvodnil a nebolo zistené žiadne porušenie procesných práv ani iná vada konania, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto odvolací súd rozsudok ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

22. Správne a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Odvolacie námietky žalobcu nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a neumožňujú prijať iné závery, než boli prijaté súdom prvej inštancie.

23. Odvolací súd sa stotožňuje so správnym záverom súdu prvej inštancie o nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu, ktorý vyplýva z tej skutočnosti, že zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 06.08.2018 je neplatná v zmysle § 39 OZ pre rozpor so zákonom, konkrétne pre nedodržanie podmienok pre postúpenie pohľadávky banky tretej osobe v zmysle § 92 ods. 8 zák. 483/2001 Z.z. o bankách, ako to správne a výstižne uviedol súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, ktorá skutočnosť má za následok zamietnutie žaloby.

24. Predmetom konania v prejednávanom spore je zaplatenie sumy 13.810,95 € s príslušenstvom titulom dlhu žalovaných zo zmluvy o úvere, uzavretej s právnym predchodcom žalobcu (Poštová banka, a.s.), pričom žalobca svoju aktívnu legitímáciu odvodzuje zo zmluvy o postúpení pohľadávok, uzavretej s Poštovou bankou, a.s. dňa 06.08.2018. Žalobca je pritom nebankovým subjektom. Správne preto súd skúmal splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zák. 483/2001 Z.z. o bankách, t.j. správne skúmal platnosť zmluvy o postúpení žalobou uplatnenej pohľadávky z hľadiska tohto zákonného ustanovenia.

25. Podľa § 92 ods. 8 zák. 483/2001 Z.z. o bankách v znení účinnom do 31.12.2018, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu 87ac) ani pravidlá pre

postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. 87ad) Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

26. Uvedené zákonné ustanovenie stanovuje predpoklady postúpenia bankovej pohľadávky inému subjektu, a to aj nebankovému subjektu bez súhlasu klienta, pričom musí ísť o postúpenie písomnou zmluvou, postúpená môže iba tá časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu a ktorá je splatná a podmienkou postúpenia je aj omeškanie dlžníka nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní so splnením čo len časti peňažného záväzku voči banke, a to napriek písomnej výzve banky. Dané predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

27. Súdna prax je vzácnou jednotná v závere, že v prípade nesplnenia týchto osobitným zákonom stanovených predpokladov pre postúpenie bankovej pohľadávky na nebankový subjekt ide o postúpenie v rozpore so zákonom, kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ zakázané (vylúčené). Ide teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 OZ, keďže zmluva o postúpení pohľadávok je v rozpore so zákonom o bankách v prípade nesplnenia stanovených podmienok (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 24.4.2018 sp.zn. 1 Cdo 147/2017, rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.3.2018 sp.zn. 7 Cdo 26/2017, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 20.11.2019 sp.zn. 1Obdo/92/2018 etc).

28. Splnenie podmienok stanovených v § 92 ods. 8 zák. 483/2001 Z.z. o bankách je teda potrebné pre platné postúpenie pohľadávky banky na inú osobu, a iba v prípade splnenia týchto zákonných podmienok je daná aktívna legitímácia postupníka na vymáhanie bankovej pohľadávky.

29. V prípade nároku zo spotrebiteľskej zmluvy, o aký ide aj v prejednávanej veci, súd je povinný ex offico skúmať, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zák. 483/2001 Z.z. a či je žalobca aktívne legitímovaný na podanie žaloby.

30. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že banka ako účastník zmluvy o úvere má obmedzené možnosti postúpenia svojej pohľadávky voči svojmu klientovi zo zmluvy o úvere a to v tom, že môže postúpiť bez súhlasu klienta iba splatnú pohľadávku, resp. jej splatnú časť. Postúpením nesplatennej pohľadávky inému subjektu ako je banka by totiž došlo k neprípustnému vstupu iného subjektu do aktívneho právneho vzťahu, ktorého účastníkom v zmysle zákonnej úpravy zákona o bankách môže byť iba banka. Z uvedeného zároveň vyplýva, že mimoriadnu splatnosť celého zostatku úveru nemôže úspešne uplatniť iný subjekt ako banka (na základe zmluvy o postúpení pohľadávky), keďže tomu bráni vyššie uvedená prekážka v možnosti postúpiť nesplatenú pohľadávku.

31. Rozborom ustanovenia ust. § 92 ods. 8 (do 31.12.2008 ods.7) zák. 483/2001 Z.z. treba dospieť k záveru, že jednoznačne definuje podmienky, za akých (ne)možno postúpiť pohľadávku patriacu banke buď inej banke alebo aj subjektu, ktorý nie je bankou. Prvá veta cit. ust. definuje dve takéto podmienky (nad rámec písomnej formy zmluvy o postúpení a nepotrebnosti súhlasu klienta s takýmto krokom, ktoré predpokladá už § 524 ods. 1 OZ), z ktorých prvou je písomná výzva banky, uvažujúcej o postúpení riadne nesplácanej úverovej pohľadávky, klientovi, aby pohľadávku splnil, a druhou je nepretržite viac než 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením čo i len časti jeho peňažného záväzku, zodpovedajúceho pohľadávke banky. Druhá veta potom obsahuje úpravu situácie, v ktorej (napriek splneniu podmienok postúpenia) banka nebude môcť uplatniť právo postúpiť pohľadávku, a to vtedy, ak klient ešte pred postúpením svoj omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu, vrátane jeho príslušenstva, splní; okrem nej ale tiež prípad, v ktorom práve zmienené obmedzenie banky existovať nebude - vtedy, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku trval viac než jeden rok. Tretia veta cit. ust. vymedzuje povinnosť odovzdania postupníkom postupcovi dokumentácie o

záväzkovom vzťahu, na základe ktorého vznikla postúpená pohľadávka a úpravu týkajúcu sa samotného bankového tajomstva a jeho prelomenia.

32. V danom prípade žalobca ako postupník v konaní neunesol svoje dôkazné bremeno na preukázanie svojej aktívnej legitímácie, teda vlastníctva pohľadávky, z ktorej odvodzuje svoj nárok.

33. V zmysle ust. § 92 ods. 8 zák.č. 483/2001 Z.z. predpokladom postúpenia pohľadávky banky na inú osobu je, aby v čase postúpenia pohľadávky dlžník bol nepretržite v omeškaní dlhšie ako 90 kalendárnych dní so splnením čo i len časti peňažného záväzku voči banke, a to napriek písomnej výzve banky.

34. Výzva na zaplatenie už splatnej pohľadávky musí byť doručená žalovanému aspoň 90 dní pred postúpením pohľadávky. Splnenie tejto podmienky vyplýva priamo z ust. § 92 ods. 8 zák. 483/2001 Z.z..

35. V prejednávanej veci práve existencia písomnej výzvy na úhradu splatného záväzku najmenej 90 dní pred dňom postúpenia pohľadávky preukázaná nebola.

36. V prejednanom spore z obsahu spisu je zrejmé, že k postúpeniu pohľadávky Poštovej banky, a.s. voči žalovaným na žalobcu došlo zmluvou zo dňa 06.08.2018. Možno predpokladať, že v tom čase žalovaní boli v omeškaní s plnením, v dôsledku čoho došlo následne k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Žalobca v konaní však nepreukázal žiadnym spôsobom tú skutočnosť, že došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky a kedy sa tak malo stať. Žalobca (jeho právny predchodca) predložil iba upozornenie - výzvu na splatenie dlžnej pohľadávky zo dňa 03.08.2015, teda výzvu, ktorá bola žalovaným doručovaná ešte pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru.

37. Žalobca teda v konaní nepreukázal existenciu písomnej výzvy na plnenie žalovaným v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z., v dôsledku čoho nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky banky na inú osobu, a preto nie je daná aktívna legitímácia postupníka (žalobcu) na vymáhanie bankovej pohľadávky.

38. Vecne správne preto rozhodol súd prvej inštancie, ak žalobu zamietol z dôvodu, že nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky banky na inú osobu, v dôsledku čoho nie je daná aktívna legitímácia postupníka (žalobcu) na vymáhanie bankovej pohľadávky.

39. Dôvodom na zamietnutie žaloby bola aj skutočnosť, že žalobca v spore nepreukázal, že (právny predchodca žalobcu) pri uzavretí zmluvy o úvere so žalovanými postupoval s odbornou starostlivosťou podľa ust. § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z., v dôsledku čoho došlo k postúpeniu nesplatnej pohľadávky pred termínom jej konečnej splatnosti.

40. Odvolací súd poznamenáva, že v prejednanom spore sa jedná o spotrebiteľskú vec, kde ust. § 295 dáva súdu možnosť vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd môže aj bez návrhu obstať alebo zabezpečiť taký dôkaz.

41. Z uvedeného vyplýva, že správne postupoval súd prvej inštancie, ak zároveň skúmal, či veriteľ pri uzavretí zmluvy o úvere so žalovanými ako dlžníkmi postupoval s odbornou starostlivosťou a skúmal ich bonitu pred uzavretím samotnej zmluvy. Nakoľko v tomto smere žalobca súdu nepredložil žiadne dôkazy, vecne správne rozhodol súd, ak žalobu aj z dôvodu neunesenia dôkazného bremena zamietol.

42. K odvolacej námietke žalobcu, že súd porušil právo žalobcu na spravodlivý proces tým, že ho vopred neoboznámil o tom, ktoré skutkové tvrdenia považuje za sporné s poukazom na ust. § 181 ods. 2 CSP, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie síce porušil toto ustanovenie, ak si na pojednávaní nesplnil povinnosť uviesť, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná a uviesť svoje predbežné právne posúdenie veci, ale keďže žalobca nebol prítomný na pojednávaní, na ktoré bol riadne a včas predvolaný a aj keď svoju neúčast' včas ospravedlnil, nemohlo týmto postupom súdu dôjsť k porušeniu jeho procesných práv.

43. Ak by si bol súd aj splnil túto povinnosť na pojednávaní, vzhľadom na neprítomnosť žalobcu na pojednávaní, by sa žalobca ani v tomto prípade nedozvedel, ktoré skutočnosti považuje súd za sporné a ako predbežne právne vec posúdi, a teda reálne nedošlo k odňatiu jeho práva na spravodlivý proces.

44. Žalobca tým, že sa ospravedlnil z účasti na pojednávaní, sa sám vzdal svojich procesných práv byť informovaný podľa ust. § 181 ods. 2 CSP, ak sa na pojednávanie, na ktoré bol riadne a včas predvolaný, nedostavil.

45. Povinnosť informovať strany sporu mimo pojednávania o tom, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná a uviesť svoje predbežné právne posúdenie veci, nevyplýva zo žiadneho ustanovenia CSP, okrem predbežného prejednávania sporu. Zároveň ani samotný žalobca v odvolaní neoznačil žiadne ustanovenie procesného predpisu, z ktorého by súdu vyplývala povinnosť mimo pojednávania oboznámiť procesné strany o tom, ktoré skutkové tvrdenia považuje za sporné a povinnosť uviesť predbežné právne posúdenie veci, ak sa procesné strany nedostavia na nariadené pojednávanie.

46. Súd je povinný nariadiť pojednávanie v prípade, ak by v dôsledku rozhodnutia vo veci bez jeho nariadenia, kedy sa nepoužije ustanovenie § 181 ods. 2 CSP (súd určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná a uvedie tiež svoje predbežné právne posúdenie veci), bolo vzhľadom na okolnosti danej veci a postup súdu jeho rozhodnutie prekvapivé.

47. V prejednávanom spore pojednávanie nariadené bolo, avšak žalobca sa nedostavil na nariadené pojednávanie. Žalobca teda mal zo strany súdu daný dostatočný priestor na realizáciu jeho procesných práv s poukazom na zásadu spravodlivého súdneho konania, vrátane zásady predvídateľnosti postupu súdu v konaní.

48. Aj keď žalobca spolu s odvolaním predložil listiny týkajúce sa preukázania tej skutočnosti, že právny predchodca žalobcu skúmal bonitu klientov pred uzavretím samotnej zmluvy, odvolací súd nemohol na predložené listiny prihliadať.

49. Ide tu o prostriedok procesnej obrany, ktorý nebol uplatnený v konaní pred súdom prvej inštancie.

50. Ustanovenie § 366 CSP má základ v koncentrácii konania podľa § 153 a § 154 CSP. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany sú strany sporu povinné uplatniť včas. Tieto prostriedky nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Vychádzajúc z ust. § 154 CSP, prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní. Podľa § 384 ods. 3 CSP odvolací súd môže doplniť dokazovanie za podmienok uvedených v § 366 CSP.

51. Opravný prostriedok s právom novôt povoľuje subjektu prednášať nové skutočnosti a dôkazy. Uvedené znamená, že odvolací súd je aj počas odvolacieho konania povinný prihliadať na prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré doteraz neboli použité, ale len za splnenia podmienok uvedených v § 366 CSP.

52. V ostatných prípadoch prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana neuplatnila v konaní pred súdom prvej inštancie, nie je možné uplatniť v odvolacom konaní.

53. Žalobca prvýkrát predložil súdu dôkazy o tom, že jeho právny predchodca pri uzavretí úverovej zmluvy so žalovanými postupoval s odbornou starostlivosťou, keď skúmal aj bonitu klientov, ktorú overoval z externých zdrojov, až v odvolacom konaní. Nepreukázal, že tieto svoje tvrdenia a dôkazy nemohol bez svojej viny uplatniť už v konaní pred súdom prvej inštancie a nejde ani o iný z prípadov uvedených v ust. §366 pod písm. a/ až c/ CSP.

54. Z uvedených dôvodov na tento prostriedok procesnej obrany v odvolacom konaní nebolo možné prihliadnuť.

55. Táto skutočnosť však nemá vplyv na správnosť záverov súdu prvej inštancie o tom, že nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky banky na inú osobu, v dôsledku čoho nie je daná aktívna legitímácia žalobcu v spore, čo malo za následok zamietnutie žaloby.

56. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov, ako aj z dôvodov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku, odvolací súd rozsudok ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

57. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP. Žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný, preto nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Úspešným žalovaným preukázateľne v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli, preto odvolací súd stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

58. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).